Prof. Dr. Rauchberg: **Bürgerkunde der Čechoslovakischen Republik.** Gebrüder Stiepel, spol. s r. o. v Liberci.

Od prvého vydání z r. 1922 uplynula právě 3 léta a spisovatel odhodlal se k vydání druhému, nucen jednak opětovanou poptávkou po svém díle, jednak i odůvodněnou snahou po nutném doplnění celého materiálu, který od těch čas nabyl značného rozsahu. Na význam tohoto nového vydání není třeba zvlášť upozorňovati, vždyť i přemnohý z českých čtenářů, zejména našich praktiků zná knihu tuto a čerpá z ní potřebnou látku, která zde v náležitém přehledu je sestavena, od základních zásad teoretických až do jednotlivých odvětví správních, zahraniční, vnitřní, národohospodářská a sociální. Zvláštní kapitola věnována správě finanční, jak po stráce veřejného hospodářství, zejména rozpočtu, tak i jednotlivých daní. Poslednější stránka jest po našem soudu pro naše praktiky velice cennou, již tím, že podává přehledný materiál a umožňuje bližší poučení na příslušných místech Sbírky zákonů a nařízení. Není proto, jak se spisovatel obává, nikterak na závadu, uvedeny-li jsou zákony a nařízení plným datem, neboť se tím hledání jenom usnadní a kniha tím lépe vyhovuje účelu, jemuž chce sloužiti. Vydání toto doplněno četnými poukazy na odborná díla česká ze všech oborů práva veřejného. X.

DENÍK.

Haagská konference Mezinárodní unie pro ochranu živnostenského vlastnictví. Ve čl. 14 t. zv. Pařížské konvence pro ochranu živnostenského vlastnictví obsaženo jest ustanovení o periodických jejích revisích. Revise, z níž vyšel platný nynější text konvence, vykonána ve Washingtonu v r. 1911. Letošního roku v měsíci říjnu a listopadu provedena na konferenci v Haagu nová revise po přestávce válkou prodloužené. Konference bylo účastno 42 států, z nich 36 členů unie. Naše republika, jež přistoupila k unii dnem 5. října 1919, zastoupena byla delegací sestávající z Haagského čsl. vyslance inž. Baráčka, prof. Hermanna-Otavského a místopředsedy patentního úřadu inž. Pavlouska. Konference konána v místnostech »Eerste Kamer«, nizozemské panské sněmovny. Vlastnímu zahájení předcházela dne 8. října schůze přípravná, v níž zvoleno s výhradou potvrzení volby schůzí inaugurační, předsednictvo a sekretariát, přijat jednací řád a usneseno připustiti zástupce

Mezinárodní obchodní komory k účasti na poradách komisí a subkomisí s hlasem poradním. Slavnostní zahajovací schůze konána dne 9. října ve starobylém Ridderzaalu, po níž jednáno hned ve schůzi plenární o pracovním postupu; ke zjednodušení a urychlení prací usneseno přenésti porady do pracovní komise, resp. subkomisí, a ponechati schůzím plenárním rozhodování konečné. Protokoly (procès-verbaux) sepsány pouze o schůzích plenárních, kdežto o schůzích komise a subkomisí podány jen »rapporty« obsahující stručný přehled porad. Plenární schůze konaná dne 9. října ustavila se ihned jako pracovní komise a přidělila látku k projednání určenou šesti subkomisím, k čemuž přistoupila ještě komise redakční pro konečnou úpravu sjednaných textů po stránce jazykové. Subkomise nezasedaly současně, čímž bylo umožněno naší delegaci zúčastniti se všech porad ve všech komisích. Delegát prof. Hermann-Otavský byl zvolen prvním sekretářem čtvrté subkomise zabývající se nekalou soutěží a nesprávným označením původu zboží a byl též členem zvláštního užšího Comité d'études, jemuž přikazovány otázky, jichž řešení v subkomisích naráželo pro různost názorů na obtíže. Konference skončila se slavnostní schůzí závěrečnou, dne 6. listopadu, v níž proveden též podpis konvence a arrangementů.

Hlavním výsledkem porad a usnesení haagské konference jest nejprve sjednání nového jednotného textu konvence pařížské z r. 1883, resp. revise Washingtonské, dále revidování textu dvou »arrangementů« madridských z r. 1891 jednak o potírání nesprávných označení původu, jednak o mezinárodním zápisu ochranných známek, jakož i sjednání nového arrangementu, nazvaného »haagským«, o mezinárodním zápisu vzorků a modelů a příslušného k němu prováděcího předpisu. Jisté skupiny otázek rázu technického (klasifikace zboží, zjednodušení přihlašovacích formalit, hlavně při patentech) odkázány zvláštní anketě technických znalců, jež má býti konána příští rok v Bernu.

Nejvýznačnější usnesené změny dosavadních ustanovení konvence a madridských arrangementů jsou tyto:

1. V konvenci pařížské: Prioritní lhůta čl. 4 pro známky a vzorky zvýšena na 6 měsíců (posud 4). — Přijata nová úprava podmínek odvolání patentu pro zanedbání jeho výkonu v tuzemsku, záležející v tom, že odvolání patentu připouští se teprve, když se udělení nucené licence osvědčilo prostředkem nedostatečným (čl. 5). — Smluvní státy zavazují se poskytnouti lhůtu 6 měsíců nebo prodloužiti poskytovanou již dhůtu k zapla-

cení ročních tax nejméně na 6 měsíců po jich splatnosti nebo obnovení patentu zaniklého pro nezaplacení roční taxy za podmínek stanovených domácími předpisy (čl. 5 bis). — Není porušením práva patentního používání strojů, přístrojů a jiných pomocných zařízení na lodích, jež vniknou přechodně neb náhodou do některého smluvního státu, avšak jen tehdy, užívá-li se prostředků těch výhradně pro potřebu lodi; obdobné ustanovení platí o patentovaných předmětech, používá-li se jich v konstrukci nebo provozu strojů určených pro dopravu vzdušní nebo pozemní, jestliže vnikly do některé země přechodně neb náhodou (čl. 5ter). — Pro mezinárodní ochranu známek přijata nová přiměřenější definice pojmu »země původu« (čl. 6). — Smluvní státy zavazují se k zamítnutí resp. k výmazu známek, jež reprodukují nebo napodobují na zboží téhož nebo podobného druhu způsobem omyl vzbuzujícím známky, jež příslušná instance státu zápisu uzná za známky, o nichž jest notoricky známo, že náležejí příslušníku jiného smluvního státu (čl. 6bis). — Přijat nový širší podklad pro ochranu státních znaků a praporů, jakož i úředních značek puncovních i kontrolních proti jich použití ve známkách (čl. 6ter). — Dosavadní předpis konvence týkající se potírání nekalé soutěže (čl. 10bis) rozšířen jednak obecným vymezením jejího pojmu, jednak vytčením některých skupin jednání sem spadajících; jsou to veškerá jednání způsobilá vyvolati jakýmkoli prostředkem záměnu nějakého zboží se zbožím konkurentovým, jakož i případy zlehčování zboží konkurentova. — Smluvní státy se zavazují poskytnouti svým příslušníkům navzájem účinné prostředky proti jednáním uvedeným ve čl. 9 až 10bis, zejména připustiti také syndikáty a sdružení zastupující zúčastněný průmysl neb obchod, byly-li státem uznány, k jednání před soudy i úřady administrativními, avšak jen v té míře, jak to přiznává vnitřní právní řád sdružením takovým ve státu, kde jest ochrany se dovoláváno (čl. 10ter). — Dosavadní předpis o dočasné ochraně na výstavách doplněn ustanovením, že ochrana ta neprodlužuje lhůt prioritních stanovených ve čl. 4 (čl. 11). — Revidovaný text konvence vstoupí v platnost nejpozději měsíc po 1. květnu 1928; přistoupí-li však dříve aspoň 6 států, stane se platným mezi těmito státy měsíc po tom, kdy jim byla šestá ratifikace vládou švýcarskou notifikována. Pro ony státy pak, které by ratifikovaly později, ale ještě před 1. květnem 1928, vstoupí konvence v platnost měsíc po notifikaci každé jednotlivé ratifikace.

2. V arrangementu madridském o nesprávném označování původu došel pozměny čl. 3 potud, že ve případě v něm vy-

tčeném údaj země nebo místa výroby dosavadním textem požadovaný může býti nahrazen jiným údajem způsobilým zabrániti každému omylu o skutečném původu zboží. — V příčině čl. 4 nedosáhly jednohlasnosti, a nebyly tudíž pojaty do textu, návrhy směřující k rozšíření výhody příslušející posud jen výrobkům z vinné révy na výrobky další, a to ani návrh všeobecný hledící k výrobkům, jichž jakost jest podmíněna půdou nebo podnebím, ani další návrhy zvláštní, zejména také ne návrh naší delegace, dožadující se stejné výhody pro pivo a vody minerální. I zůstalo tudíž v tom směru při posavadním znění čl. 4.

3. V arrangementu madridském o mezinárodním zápisu známek odkázáno v příčině pojmu »pays d'origine« k definici obsažené v konvenci hlavní; jinak provedeny změny záležející po většině v tom, že pojata do něho ustanovení, jimiž mají býti odstraněny obtíže plynoucí z dosavadní úpravy postupu při zápisu známek do mezinárodního rejstříku.

Pokud jde o arrangement haagský o mezinárodním zápisu vzorků a modelů, zdržela se naše delegace hlasování o něm a jeho podpisu, s výhradou pozdějšího přístupu naší republiky k němu, až bude provedena reforma vzorkového zákonodárství, s jejíž přípravou u nás již započato.

Za místo příští konference unie zvolen k pozvání Anglie Londýn a určena na rok 1933, jakožto 50. výročí založení unie.

Pátá konference o mezinárodním právu soukromém v Haagu. V době od 12. října do 7. listopadu tohoto roku sešli se v Haagu zástupci 22 států, aby jednak pokračovali po 21 letech v práci, kterou IV. konference v r. 1904 nedodělala (sem patří mezinárodní úprava úpadku a pozůstalostí), jednak, aby pokusili se o úpravu otázky nové, t. j. vykonatelnosti cizozemských rozsudků. Vedle toho jednalo se také o některé dodatky k dohodě procesní a o právu manželském, ujednaným již na IV. konferenci. Konference byla zahájena dne 12. října t. r. v paláci mírovém, kde se konaly i všechny porady schůzí plenární; po zahájení a uvítání účastníků zástupci vlády holandské zvolen byl předsedou konference U. B. C. J. L o d e r, soudce při »Cour Permanente de Justice Internationale« a bývalý první president tohoto tribunálu, pod jehož předsednictvím byla rozhodována otázka Javoriny. V plenární schůzi usneseno utvořiti čtyři komise, do nichž vyslal každý stát své zástupce. Prvá komise zabývala se úpravou mezinárod. práva konkursního, druhá vykonatelností cizozemských rozsudků, třetí úpravou práva pozůstalostního a čtvrtá shora uvedenými dodatky ke smlouvě